

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznaniila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekašiču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice za računajo v listu vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Socijalno vprašanje

ali:

Odkod izvira siromščina delavskega ljudstva.

VI.

Krivi socijalizem.

(Dalje.)

IV. Dejanja. Kaj so storili do zdaj? Kaj bodo storili?

Ocenili smo nauke in obljube socijalnih demokratov. Zdaj pa pogledimo še njih dejanja. Kaj so storili do zdaj in kaj imamo od njih pričakovati v prihodnje? Kaj so storili za delavsko ljudstvo do zdaj? Pripoznati moramo, da so mu na mnogih krajih priborili več plače. To je pa skoraj vse, kar so do brega storili. Res je pač tudi, da so delavstvo vzbudili in organizovali v društva in združenja, ali žalibog ne toliko delavcem samim, kot v prid stranki, katera zahteva od ubogih delavcev vsako leto veliko krvavo zaslužnih novcev.

Slaba dejanja socijalnih demokratov pa so:

1. Vzbudili so v ljudstvu željo in potrebo, katerih poprej ni poznalo. Kažejo vedno s prstom na gospodo, kako se nosi in hrani ter jim zatrjujejo, da bi tudi oni mogli in smeli tako. Kjer se torej ljudstvo navzame socijalnodemokratskega mišljenja, tam posnemlje liberalno gospodo in je večkrat tako potratno, da mu ne zadostuje nobeno plačilo.

2. Vzeli so ljudstvu vero v Boga in strah božjidi. Vsled tega je zavladala med socijalnodemokratskimi delavci nevera, brezbožnost, kletvina in sploh vzdvižanost. Človeka je strah, srečavati njih srdite in divje obzrebe.

3. Vzeli so delavskemu ljudstvu spoštovanje in ljubezen do drugih ljudi, ki niso njih

mnenja. Ti proroki prostosti in enakopravnosti so grozni trnogi nasproti vsakemu, ki ni njih misli. Ne pitajo ga drugače ko z grdimi priimki in ako bi se ne bali oblasti, gotovo bi streljali na druge ljudi. Lepa prostost se nam torej piše za prihodnost!

4. Med voditelji in učitelji socijalnih demokratov vlada v naukih prava babilonska zmešnjava, v vodstvu srđiti prepiri, v gospodarstvu veliko sleparstvo.

* * *

Taka so dejanja socijalnih demokratov do zdaj, vprašam pa, kaj imamo pričakovati od njih v prihodnje?

1. Z lepa nič dobrega. Z lepa jim ne bo nikdo dal svoje lastnine, ker vsakdo želi svoje ohraniti. Z lepa bi šlo, ako bi se upali socijalni demokratje ljudi prepričati in navdušiti za uboštvo, za skupno lastnino, za vesoljno bratstvo. Trebalo bi ljudi izpreobrniti in poboljšati, vsakega posebe in vse skupaj. Tega si pa oni ne upajo in tudi ne lotijo.

Če pa ne dobijo zasebne lastnine v skupno last in uporabo, ostanejo njihovi nauki prazne sanje! Z lepa ne bo nič! Samo po sebi se ne bo zgodilo to čudo XX. veka.

2. Ali bo šlo z grda in s surovostjo? Posledno bi morali vsi socijalisti oznanjati upor proti obstoječemu redu. Toda le en oddelek socijalistov je res tako dosleden in ti so anarhisti. Ti napovedujejo revolucijo in moritev duhovnikov, kraljev, ministrov in sploh vseh ljudi, ki kaj imajo ali ukazujejo. Z ognjem, z dinamitom in mečem hočejo ti novi apostoli vpeljati prostost, enakost in bratstvo. — Pravi čas za to pa nija še prišel, ker imajo gospoda (buržuazija) še preveč moči. Ako bi anarhisti začeli vstajo, pobili bi jih vojaki, katere imenujejo zaničljivo rablje in biriče bo-

kemu na prvi pogled. In ker je hodil še povrh tega vedno črno oblečen, je bil res nekaj mikavnega, in mnogo oko se je tako na skrivnem ozrlo za njim. Pa on se ni zmenil za-to. Navadno sta hodila s Francom skupaj; tedaj sploh za nju niso ljudje na ulicah eksistirali; bila sta popolnoma zaglobljena v svoje pogovore. Poznalo je že celo mesto ta dva „nerazdružljiva“.

Ti pa smrt, ki si razdružila z nevsmiljeno roko ti dve bitji, storila si gotovo jedno najkrutejših del v svojem času, katerega se je toliko vekov opravljal. Tihu, neslišno se je približal tvoj angelj, ter s svojim mrzlim dihom pokončal rožico v njenem najlepšem cvetu, po kateri sedaj osamljen Franc žaljuje dolgo, nevtolažno čalovanje.

V počitnicah je Anton resno obolel. Ko sta se s Francom začetkom šolskega leta zopet videla, bi ta nekdanjega svojega tovariša skoraj ne spoznal. — Upadla so in obledela prej tako cvetoča lica, prej tako žareča oči so izgubile svoj čar. Medto, kakor da opravljajo svoj posel le z velikim naporom, so zrle v vendar tako krasen septemberski dan.

Na nasvet ravnateljev sta šla k zdravniku, ki je pa vzkazal bolniku nemudoma se vrniti. In odpeljala sta se — Franc je hotel bolnega prijatelja spremiti do doma.

gatinov. Vojaki so do zdaj še zvesti postavljeni oblasti, ker se nabirajo največ iz kmetskega ljudstva, katero je še krščansko in veruje, da je vsaka oblast od Boga. Na tej veri kmetskega ljudstva sloni moč vseh cesarjev in republik. — Anarhisti je treba torej počakati in ljudstvo pripraviti s tem, da mu vzamejo vero v Boga, spoštovanje do gosposke, in da je napolnijo s sovraštvom do vseh ljudi, ki kaj imajo ali ukazujejo. — Včasih pa je vendar dobro, če se napravijo mali poskusiv dejanju, da namreč zavratno napadejo in umorijo kakega bogatina, kakega ministra ali predsednika ali celo kralja ali cesarja. Vi sami ste brali o tem v časopisih in skoraj vsak drugi mesec se zgodi kaj strašnega.

Socijalni demokratje zatrjujejo, da nimajo z anarhisti nobene zveze. A to ni res. Oni imajo zvezo z anarhisti, in sicer še prav tesno zvezo, ker imajo iste nauke kakor oni. Zato je socijalna demokracija odgovorna za anarhiste. Socijalisti ne bodo sploh mogli vresničiti svojih naukov, ako ne s silo, ker z lepa jim ne bo nikdo prestil ničesar: ne vere, ne oblasti, ne lastnine. Ako hočejo biti torej iskreni in dosledni, morajo priznati, da njihov namen je: krvava revolucija, v kateri pobijejo duhovnike, vladarje, ministre, uradnike, častnike, posestnike in še neštivilno množico ljudi, katera ostane zvesta duhovnikom, vladarjem in gospodarjem. Dozdanji upori in revolucije so le podobne prihodnje velike revolucije. Za angleške in francoske revolucije so si ljudje le puščali kri, v prihodnji socijalni revoluciji jo bodo resnično prelivali.

A konec revolucij, kaj bo? Pokora delavskega ljudstva. Če uporniki propadejo v tej revoluciji, bode kri zastoj prelita. Ubogo ljudstvo, ki bi se dalo zapeljati, bode nosilo še hušji

jarem ko do zdaj. — Če pa uporniki zmagajo in res vse pobijejo, ne bode ljudstvo imelo nobenega sadu. Prebrisani voditelji, zlasti judovski, bodo dobili v roke oblast in last. Kričali bodo, da ima ljudstvo vso oblast in last, a v resnici pa bodo le voditelji vladali in gospodarili, seveda v imenu kraljevega ljudstva. Kdor se ne bo pokoril z lepa, prisilili ga bodo z grda.

Toda tudi ta komedija ne bo dolgo trajala. Brez oblasti ne bo mogla obstati družba. Kaj se bo torej zgodilo? Voditelji bodo vladarji in gospodarji, ljudstvo pa bodo zapodili delat in si služiti kruha v potu svojega obraza. Bolnika obrijejo, pa ga ne ozdravijo. (Dalje prih.)

Duhovščina in politika.

„Soča“ sestavlja posebne politične orglje ter v tak namen zbira razne glasove, ki najne slepoverujoče pristaše prepričajo, da duhovščina se ne sme vtikati v politiko. Zadnji čas je zopet iztaknila „nov glas o duhovščini in politiki“. Toda ta glas je do cela „fovš“, in sicer ga je pokvarila „Soča“ sama.

Dekanijskim konferencam Št. hipolitske škofije na Nižjeavstrijskem predloženo je bilo tudi vprašanje o postopanju političnega pastirja ozir pristojecih mu političnih pravic, o mejah njegovega cerkvenopolitičnega delovanja in njegove stališča napram političnim strankam. Škofjski list je v zadnji številki priobčil skupno rešitev tega vprašanja.

Iz tega poročila iztrgala je „Soča“ tri odstave, ki se pa v zvezi vse drugače glasé, ter z njimi dokazuje, da duhovščina se ne sme vtikati v politiko. Kdor pozna, kako odločno se ravno nižjeavstrijska duhovščina bojuje proti naprednjakom in socijalnim demokratom, ta je tudi prepričan, da je „Sočin“ „nov glas“ falsificiran.

Franc je odšel v mesto. Pusto življenje se mu je zdaj začelo. Učiti se mu ni mnogo ljubilo — saj tam na onem le mestu ni bilo njega, ki mu je bil polovico njegovega življenja — Antona. — Kako zapuščena se mu je zdela soba, kako mrtvaško tiha, dasi tudi prej ni bilo v njej petja in hrupa. Kamor se je ozrl, manjkalo mu je prijatelja. Po cele ure je presedel v mislih na dragega Antona.

Ta pa je podelal in pokašljeval domo, zraven pa pisal Francu kolikor pogosto je mogel. Saj so bila pisma jedino zdravlilo njiju dušne boli v teh žalostnih zimskih urah. Prešla je zima in Antona ni pobrala. — Postajalo mu je bolje, kakor je v vidnim veseljem poročal tovarišu v mesto. In vstalo sta trdno — kaj bi pač bilo človeštvo brez upa — da bo bolniku ravnokar nastala vigred donesla zdravje. A žal bilo je to „bolje“ le zadnje svetlo vplamtenje sveče, predno pogasne. Črez pol meseca so dobili v šolo poročilo, da je Antona zapustil solzno dolino in se preselil v večnost.

In Franc? Potrlo ga je popolnoma. Malo je vedel kaj se okolu njega godi. Doma se je zaklenil v sobo — gospodinja ga je slišala glasno ihteti. Na mesto najlepše nade naselila se je nema, bridka žalost. Soščolci so se z ravnateljem in razrednikom odpeljali k pogrebu. Tudi

LISTEK.

PRIJATELJA.

Součenci so ju imenovali Kastor in Poluks. Bila sta v resnici nerazdružljiva.

Anton in France sta se seznanila v nižji gimnaziji. Jeden je bil koroški Slovenec, drugi je bil Gorenjec. Mislim, da si ne morete biti dve duši kmalu tako sorodni, kakor so si bili njiju duši. — Spoznala sta to sama in sklenila sta nerazdružljivo vez prijateljstva. Dobila sta se skupno stanovanje, sprehajala sta se skupaj, v šoli sta sedela skupaj; strinjala sta se popolnoma i v mislih i v željah. Nikdo bi si ne upal pričati, da jih je videla kedaj v prepiru. — Telesno sta si bila pa popolnoma različna. Franc, Korošec, je bil majhne, zastavne postave. Njegov obraz se nikakor ni smel pripodobljati lepim, in pogled njegovih sivih oči se ti je zdel popolnoma leden — nič izražajoč. Seveda ne tako njegovemu gorenjskemu prijatelju, ki je trdil, da ga ta pogled vleče na-se kakor magnet, da vidi v teh sivih očeh zrcalo čiste duše prijateljeve. Nasprotno pa je bil Anton krasen mladenič. Vitko vzrasel, lepega ovalnega obraza, črnih, bistro gledajočih oči, črnih obrvi in dolgih, zametasto volnih, tudi črnih las, dopadel se je vsa-

Zato objavimo tudi mi v prevodu škofjskega lista odstavek o politiki in duhovščini. Ta se glasi:

„Država glede političnih pravic ne dela nobene razlike za duhovščino; ako se duhovnik ne bi smel posluževati istih, braniti bi mu morali to versko in pravno ozirali ali pa pozitivno prepoved cerkvene oblasti. V obče pa je vprašanje, ali se duhovščina sme posluževati političnih pravic, pritrditi. Vprašanje, ali duhovščina svoje politične pravice tudi izvršuj, moramo, izvzemši posamezne slučaje, splošno in načelno potrditi, ker se gre za splošni blagor, kojega je po svojih najboljših možnostih in močeh dolžan tudi duhovnik, kakor vsaki drugi državljani, pospeševati. Posebno bi dobromisleči svojo že tolikokrat obžalovano zanikernost skušali opravičevati in tudi res opravičevali z malomarnostjo duhovnika v izvrševanju političnih pravic. Vendar so duhovniku pri uporabi političnih pravic stavljeni gotove meje, ne samo v splošnem pravem zakonu, marveč tudi vsled ozirov, ki izvirajo iz njegovega stanu in poklica.

V tem pogledu ne sme nikdar pozabiti, da je pred vsem dušni pastir, in sicer za vse duhovnjane, tudi za politične nasprotnike. Tudi tem naj se omogoči, da morejo svojemu dušnemu pastirju v verskih zadevah zaupati, in tudi morejo vkljub svojemu političnemu nasprotstvu, ako dušni pastir svoje politično prepričanje uveljavlja na način, ki osebno ne žali.

Zato se duhovnik v obče („Soča“ piše: Duhovnik se ne sme) ne postavlja v ospredje politične agitacije in ne agituj na tako strasten, brezobziren in meje dostojnosti kršeč način, kakor se danes mnogokrat godi.

V kolikor se politika stika z verskimi resnicami in nravnimi zakoni, ali jo drugi spravljajo v zvezo, je neopravičeno predbacivanje, govoriti o zlorabi prižnice, ako se iz razlaganja in zagovarjanja dogmatičnih resnic in nravnih dolžnosti izvajajo zaključki na naziranje in postopanje v političnih zadevah.

Vse zgolj politično, vse osebno, vse, kar ne pristojata svetosti kraja, naj se drugod še tako opravičeno razpravlja, izostani na prižnici.

Glede nastopa duhovščine na političnim strankam, je samo ob sebi umevno, da duhovščina, z vso odločnostjo pobijajoča nasprotne in delujoča za prijateljske stranke, nikdar ne rabi nepoštenih ali neplemenitih sredstev, naj loči kar je mogoče stvar od oseb, ter naj kaže v svojem uradnem, pa tudi zasebnem vedenju odkritosrčno naklonjenost do oseb, ter bodi dostop vedno vsem odprt v dušnih zadevah.

Tako škofjski list Št. hipolitski. Kakor razvidno, se sklepi dekanjskih konferenc imenovane škofije glasé vse drugače, kakor jih „Soča“ izkorišča.

Franc je šel; mehanično je delal to, kar so delali drugi. Iskreno je želel še enkrat videti milo obličje Antonovo in le prepočasi mu je sopihal vlak proti lepi gorenjski strani. Spominjal se je, kako je pred meseci spremljal bolnega prijatelja domov, in srčno si je želel nazaj tistega dne. Saj bi vendar imel še prijatelja, čeprav bolnega. A sedaj? Kdo mu ga bo nadomestoval? Saj ga nihče ne razume in on nikogar ne. Pač bridka vsoda!

Slednjič na cilju! Stopili so v sobo. Mrtvaški duh, spojen z duhom gorečih sveč, razširil se je po celi hiši in legal kakor težak kamen prisilecem na pljuča. Tam na odru med cvetjem in brlečimi svečami pa je ležal on — nem — trd — mrtev. Črni lasje in črne obrvi se bile sedaj uprav ogljeno črne v primeri z voščeno-bledim obrazom. Roke je imel sklenjene okoli sv. razpela, na katero se je v življenju tako rad oziral.

Ali si se že sklonil, da si vrežeš palico v grmu, pa ti iz njega pomoli strupen gad svojo glavo s široko razprtimi čeljusti nasproti. Podobna, ako ne hujska groza, kakršna bi takrat tebe preletela, pretresla je Franca pri pogledu na svojega prisrčno ljubljenega prijatelja, ob čegar vzglavju je njegov oče ihtel. Misli je iti tolažit; a kako? Kaj naj mu pove, ko je sam tako tolažbe potreben. Ostal je na mestu. Tiščalo ga je v gru-

„Nov glas“ „Sočinih“ orgelj je do cela „fovš“. Zato pa s tem „novim glasom“ ne bo nikogar premetila, še manj pa vstrašila. Duhovščina ima pravico, in dandanes tudi posebno dolžnost izvrševati politične pravice. In to bode tudi vršila, naj „Soča“ iztakne še toliko „novih glasov“.

Politični pregled.

Avstrijski državni zbor. —

Ko so Čehi kazali z vso resnobo, da hočejo obstruirati že proti zakonskemu načrtu glede davščine na vozne listke in so s svojim nastopanjem tudi v resnici dali povod njih ministru Rezeku, da je podal svojo ostavko, je „Neue Freie Presse“ jako hudo začela pisati proti Čehom, češ, da so nevhvaležni da je njih taktika otročja, da pade vsa odgovornost na nje, ako se ne rešijo parlamentarnim potom mnogi važni zakonski načrti humanitarne in gospodarskega pomena itd. Zdej pa, ko so Čehi odjenjali ter so se zadovoljili s tem, da je vlada ugodila nekaterim njih zahtevam, ni to židovskemu listu „Neue Fr. Presse“ zopet po volji. Huduje se v svojem uvodniku od sobote zopet na Čeha, ker so opustili obstrukcijo.

Mi sicer ne vemo, kaj je dalo dunajskemu židovskemu listu povod da se jezi na Čeha, ker so odjenjali ter privolili, da se še te dni reši zakonski načrt o davščini na vozne listke, — mogoče da so pa res Čehi pri vladi kaj dosegli, kar ni židovskemu listu po volji. ... Sicer pa naj store Čehi to ali to, gotovo je in ostane, da „N. Fr. Presse“ ne bode nikdar zadovoljna s tem, kar Čehi store, kar je popolnoma naravno, kajti ako bi Čehi kaj takega storili, s čemer bi bila „N. Fr. Presse“ zadovoljna, storjeno bi moralo biti le — na njih škodo.

Ker so torej Čehi odjenjali, prišel je zakonski načrt o davščini na vozne listke že v soboto na dnevni red v poslanski zbornici.

16. t. m. se je nadaljevala splošna razprava o tem zakonskem načrtu in se tudi končala ter je prišla v torek poslanska zbornica v podrobno debato po tem načrtu.

Zakon je bil sprejet. Drž. zbor pa je bil večeraj zaključen.

Vsenemški kulturni bratci med seboj. — V seji poslanske zbornice od 13. t. m. se je mej govorom posl. Bergerja v zadevi donavske parobrodne družbe vršil mej Vsenemci Schönerejem, Wolfom, Iro-tom in drugimi ta-le zanimiv dvogovor: Iro: „To je vzhodno nemško sramotno časopisje!“ — Wolf: „Ti boš še enkrat dobil zaušnico!“ — Iro: „To dobiš ti še v parlamentu, predrzi pobalin!“ Wolf: „Jeden malopridnež ko drugi!“ Schönerej: „Sladkorni kartel. Vodja podkupljenega časopisja!“ Wolf: „Sivolasec, pa taka pobalinstva!“ Schönerej: „Sladkorni kartel! Vodja podkupljenega časopisja!“ Iro: „Svatovski govornik v Tečinu!“ Wolf: „Časna beseda in Iro!“ Wolf: „Obžalujem, da se moram pečati s tako svojatjo. Pa bomo

dih, nem je stal in ga gledal. Stopile so mu slike iz prejšnjih dni pred oči. Zazdelo se mu je, da vidi Antona živega pred seboj, da se sprehajata, da sedita v šoli. Ah, prevare! Tu leži njegovo truplo, a duša vzdignila se je tja nad nebrojne zvezdice, katere sta v jasnih pomladanskih večerih tolikokrat opazovala. Ta je bila večja, ona manjša, ta hitreje utripajoča, ona počasneje; vse so se jima zdele tako ljube v onih nepozabnih večerih, tako prijazne, kakor bi ju vabile, naj se povzpeta tja k njim skozi zračne višave, skozi neizmeren prostor. In Anton jih je ubogal — odšel je tja k njim — le škoda, da tudi njega ni vzel s seboj; da bi le bilo mogoče kmalu priti k njemu, saj ga gotovo težko čaka.

Iz misli ga je vzbudil došli duhovnik. Zabili so krsto; vsak udar je bil nov sunljaj v njegovo že itak krvavečo dušo. Kake četrt ure pozneje, zadonela je nad Antonovim grobom, po kratkem nagovoru nekega sošolca, pesem: „Nad zvezdami“. Gruda za grudo se je vsipala bobneč na krsto. ...

Še vedno hodi Franc sam v šolo; ni še mogel dobiti prijatelja, kakoršen mu je bil Anton. Najbrže ga tudi ne bo našel. Vsaki dan se pa večkrat ozre tja nad postelj, kjer visi njegova slika. Včasih se zazre dolgo. ... dolgo. ...

že videli!“ Schönerej: (ponavlja prejšnje besede) Wolf: „Je že zopet pijan!“

S tem pa debata teh poštenjakov še ni bila zaključena. In taki ljudje zagovarjajo „interese nemškega naroda“. Ubogi nemški narod!

Pruskagosposka zbornica je te dni razpravljala o znanem nečloveškem predlogu, v katerem naj se dovoli pruski vladi 250 milijonov mark v svrhu raznarodenja poznanskih Poljakov.

Poljak Koscielski je primerjal ta predlog Humbertovi slepariji v Parizu. Ob enem pa je rekel, da to Poljakov ne straši. Nemški kancelar Bülow, ki je ta predlog zagovarjal, je rekel da je naloga Nemčije germanizirati na vseh straneh.

Govori se, da nemški cesar kmalu obišče Poznansko.

Poznanski Poljaki pa so sklenili, da se cesarjevega sprejema v obče ne vdeležé razun morebiti kakega dostojanstvenika. Vsi Poljaki hočejo ostati v svojih hišah in se ne prikazati na ulici, kjer se bode prikazal nemški cesar.

Italija se razorožuje. — Ital. kralj je imel z ministerskim predsednikom Zanardellijem razgovor, v katerem je izrazil željo po splošnem razoroženju. To svojo željo da hoče kralj sporočiti tudi drugim vladarjem, zlasti pa ruskemu carju. Ta želja italijanskega kralja se pa slabo strinja s prizadevanji onih ital. politikov ki mislijo na priklapljenje avstrijskih pokrajin v Primorju in v južnem Tirolskem.

Turčija in Bolgarija. — Razni listi poročajo iz Sredca da je turška oblast v Seresu ukazala odtrgati bolgarsko zastavo s tamošnje trgovske agencije. Vsled tega je bolgarska vlada protestirala ter zahtevala zadoščenja. V Sofiji vlada vsled tega nastopa silno ogorčenje in bati se je hujskih posledic.

Novice.

Naši dijaki pri knezo-nadžskofu. — Te dni se je predstavilo pod vodstvom gimnazijskega kateheta preč. g. Cleri-ja premilostivemu knezo-nadžskofu goriškemu 30 dijakov, v imenu katerih je govoril osmošolec Pirjevec. Premilostivi knezo-nadžskof je dijake jako prijazno sprejel in ga je njih obisk vidno ganil.

Prelat dr. Janez Kulavec je bil 8. t. m. slovesno umeščen kot infulirani prošt s pastirsko palico po prevz. knezoškofu ljubljanskem vpricho stolnega kapiteljna in mnogoštevilnega ljudstva. — Pri tej priložnosti so mu darovali ljubljanski bogoslovci kot svojemu večletnemu vodju spominsko podobo — v sredi katere stoji podoba prelatova, narisana po ljublj. bogoslovcih, okoli nje pa fotografije štirih ljub. bogoslovcev, razvrstene po štirih razredih. — Krasen okvir je tudi delo bogoslovcev.

Umeščen je bil v soboto č. g. Peter Muzzolini na župnijo Škodovaka.

Duhovščina črniške dekanije, zbrana pri konferenci 12. t. m. spomnila se je blagovoljno nekega duhovna in ga skupno pozdravila z razglednico. To je dotičnega posebno razveselilo ter se tem potom prav srčno zahvaljuje vsem skupaj.

„Soča“ in profesor Berbuč. — „Soča“ zabavlja zopet jedenkrat v svojem številu z dne 17. t. m. čez prof. Berbuča. Povod k temu ji je dalo dejstvo, da ni bil imenovani gospod v soboto 14. t. m. v seji dež. šolskega sveta. Potrebno se nam zdi, da to stvar pojasnimo.

Deželni odbor je določil že v dan 30. maja na predlog prof. Berbuč-a kot poročevalca o neki sporni cestni zadevi med cestnim odborom komenskim in županstvom nabrežinskim, da se ima sklicati v dan 14. junija ob 10. uri zjutraj komisija na lice mesta, katera ima zaslišati deležence in si natanko ogledati sporni objekt. V to komisijo odposlal je dež. inženerja in poročevalca Berbuč-a, kar je umevno z ozirom na to, da teče pravda o tem že par let, in mora v prvi vrsti poročevalca proučiti vso zadevo. Razumljivo je tudi, da je prof. Berbuč moral to nalogo sprejeti, kar je lahko tudi z mirno vestjo storil, kajti predzadnja seja dež. šolskega sveta je bila 31. maja, in ni bilo pričakovati druge seje pred zadnjo soboto tega meseca. Do sedaj so se te vedno sklicavale le zadnjo soboto v mesecu. Opomniti je še, da so bili vabljeni v to komisijo c. kr. glavarstvo v Sežani, zastopnik južne železnice, zastopniki cestnega odbora komenskega, zastopniki županstva nabrežinskega in

mnogi interesenti iz Nabrežine in Sv. Križa.

Kar naenkrat se je sklicala seja dež. šolskega sveta proti dosedanjemu običaju v soboto 14. t. m. ter se je to naznanilo članom šele dva dni pred napovedano sejo. Vsled tega je stal prof. Berbuč pred kategoričnim imperativom, da mora biti istodobno na dveh mestih. Storil je potrebne korake, da bi se seja dež. šolskega sveta prelozila, — toda brezuspešno.

Vprašamo: kaj naj bi bil potem storil? Je-li smel odpovedati komisijo, h kateri je bilo vabljenih toliko deležencev, in to v zadnjem trenutku? Je-li bilo mogoče iskati v zadnjem trenutku namestnika, ki bi ga zastopal z ozirom na količino spisov, ugovorov in proti-ugovorov, katere je bilo treba proučiti?

Ako je bila seja dež. šolskega sveta sklicana izredno v dan 14. t. m., je-li on temu kriv? Je-li deželni zastopnik dolžnost, da tičé vedno v mestu ter prežijo na to, kedaj se zljubi temu ali onemu sklicati seja dež. šolskega sveta? Ni-li tega dolžnost, skrbeti za to, da se vrše take seje redno, da se jih morejo udeležiti dež. zastopniki?

Vsak razumnik mora pač razvideti, da je zgrešila „Soča“, če že hoče zabavljati v tem vprašanju, pravi naslov.

Za „Alojzjevišče“. — N. N. 10 K, l. Bevk 1 K, „Utile cum dulci“ nabrali pri inštalaciji na Lokvah 8 K. Bog stotero povrni!

Naprednost „naprednjakov“. — Pišejo nam: Necega dne potoval sem po Vipavski dolini ter se ustavil v neki krčmi, da se malo okrepčam. Ko sedem k mizi, zagledam blizu mene ležati koledar družbe sv. Mohorja letošnjega leta. Da si nekoliko preženem čas, vzamem knjigo, katere vsebino že itak poznam, in prelistujem. Tako se mi odpre tudi „Razgled po svetu“, ali kaj vidim tu? Na podobah raznih duhovnikov misjonarjev, ki se nahajajo v tem oddelku knjige, načekana so s svinčnikom od okorne roke razna sramotilna označenja. Tako n. pr. stoji pisano čez sliko škofa Trobec-a v Ameriki: „Tudi ta je eden tistih“. Na sliki I. N. Stariha: „Far“. Na sliki I. M. Solnce: „Far“. Na sliki opata Ločnikarja: „Fari so vsi sleparji, je bil tudi ta špigler“ (ker ima naočnike). Na sliki A. Ogulin-a pa: „Tudi ta je šel por far“. Ne morem baš verjeti, da bi bili domači zmožni take kulture, ki bi ne delala niti časti divjakom, vendar je resnično, da se celo na takem kraju že kažejo sadovi „naprednih“ nauk. — Može torej, ki v daljni tujini širijo omiko in krščansko prosveto, naj zaslužijo da zblojeni človek v domovini počasti njih slike na taki način? Ali se ne sramujete, Vi mojstri, takega dela!

Mestne volitve. — Letošnjih dopolnilnih mestnih volitev se mislijo udeležiti tudi socialisti in so postavili v ta namen že svoje kandidate in sicer za tretji vol. razred. Ti kandidati so: Codermatz, predsednik socialistov, Miha Culot in J. Bombig.

Smrtna kosa. — Umrta je te dni v uršulinskem samostanu tukaj sestra Katarina Hribar, hči bivšega vadniškega učitelja in glasbenika g. Antona Hribarja. Pogreb je bil v sredo popoldne. N. v m. p.!

Porotne obravnave, ki prično dne 23. junija, bodo že v novi sodni palači.

Za mala stanovanja. — Po vseh velikih mestih se čuti velika potreba malih stanovanj, t. j. takih z jedno do treh sob s kuhinjo. Da so taka stanovanja prepotrebna, spoznala je tudi vlada, ki predloži v najkrajšem času zakonski načrt gledé takih stanovanj, v katerem se nahaja tudi določba, da bodo taka stanovanja 25 let prosta hišnega davka. Ker je v Gorici že zdaj velika potreba takih stanovanj a bode ta potreba še večja potem, ko se zgradi bohinjska železnica in se napravi tu tudi železniška delavnica, začeli so tudi v Gorici misliti na zgradbo takih malih stanovanj in sklicuje v ta namen goriški župan več oseb k posvetovanju, ki se bodo vršila danes zvečer. — Slovenci, zganimo se tudi mi!

Strelna je udarila v neko dvorišče v Dolgih ulicah, v predmestju sv. Roka. Šinila je skozi kuhinjo brez vsake posebne škode.

„Proč od Rima“ na Goriškem. — V svojem poročilu za l. 1901, ki ga je izdala goriška protestantska župnija, čitamo na nekem mestu tudi te-le besede: „Od tu in tam v okrožju občine (protestantske namreč), posebno v

slovenskih delih dežele, se čuje o "protestantskem gibanju". — Osebnost zveza z upornimi elementi pa nam pove, da upornost in mržnja sloni bolj na domačem razporu med župnikom in občino nego pa na poželenju po verski hrani iz evangelija. Zaradi tega do očitnih naših uspehov še ni prišlo. V teh besedah, ki izražajo željo, da bi prišlo med našim slovenskim ljudstvom do "očividnih dragocenih uspehov" za protestantsko "občino", je torej povedano, da so apostoli protestantizma v zvezi s slovenskimi "upornimi elementi", od katerih so izvedeli, da je spor med našo duhovščino in ljudstvom porodil željo za prestop v protestantizem. Objave protestantskega pastora Schmidta v "Soči" (Bog ve, če to objavljenje tudi nese? Gustav-Adolf-Verein, če ni že, pa bi vendar lahko nekaj dal izpod palca! Op. st.) ter prizadevanje "Sočinil" "slovenskih rodoljubov", da zaneso kar najhujši razpor med našo duhovščino in ljudstvom, iz katerega razpora se torej rodi želja po prestopu v protestantizem, — vse to nam je pač dovolj razločen govor. Pa še vprašajo nekateri, kam jadramo!

Občni zbor c. kr. kmet. družbe v Gorici. — Dne 26. t. m. ob 10. uri dopoldne se bo vršil občni zbor c. kr. kmetijske družbe. Na dnevnem redu bode volitev prvega podpredsednika.

Prva kuhinjska šola v Gorici. — Dolgo zaželjena in za naše razmere prepotrebna šola se je vendar ustanovila. Gospodična Marija Grebenc je zadobila te dni dovoljenje od c. kr. namestništva, da sme odpreti v Gorici kuhinjsko šolo. Gospodična Grebenc si je že potrebno priredila ter misli pričeti z dne 30. t. m. Ker se je nadejati, da se bode mnogo gospodičen iz mesta in z dežele oglasilo za to šolo, že naznanimo sedaj, da se v šolo ne sprejme več nego 6 gojenk. — Kdor želi vstopiti v to šolo, oglasiti se ima od 4. do 5. ure pop. do 30. t. m. v Via Vetturini št. 9 I. nadstropje, kjer izve vse pogoje za sprejem v šolo.

Še šola združila je gospodična Grebenc tudi obednico, kjer se bode za stalne goste vdobivalo po nizki ceni kosilo in večerjo, tako dobodo tudi gospodje z dežele primerno postrežbo. — Ker nam je znana spretnost gč. Grebenc, pričakovati je, da bode njeno povzetje v korist bodočim gospodinjam; pa da bodo mlade gospodične vporabile to lepo prilžnost, ter pohitele se oglasiti.

V Sočo se je vrgel v sredo z večer nek Anton Kaus, slaščičar, doma iz Gorice, v službi pa v Gradišču, in sicer raz železniškega mosta. Svoj prvotni namen pa ni bil se vreči v Sočo ampak pod vlak, ki prihaja iz Kormina v Gorico ob 6¹/₄ uri zvečer. Ko pa se je vlak vstavil na mostu, ker je bil tir na postaji zaprt, mislil je Kaus, da se je ustavil zaradi njega in v takem položaju skočil čez ograjo v Sočo, kjer pa se ni utopil, ampak so še živega spravili spet na suho.

Nevaren tat vjet. — Preteklo zimo je ubežal iz Korminski zaporov nevaren tat 44letni Anton Michelini, ki je izvršil lansko leto v Gorici, v Moši in v Korminu več tatvin. Te dni je dobilo tuk. okr. glav. naznanilo, da so tega nevarnega tica vlovili v Neuburgu na Bavarskem, od koder ga pripeljejo v Gorico.

Nesreča. — Nekemu vozniku iz Volč se je konj splašil v Solkanu. Konj je podrl Lokavčanko, ki je nesla jajca v Gorico. Žena je precej ranjena na glavi in po nogah. Tudi vseh 300 jajec se je razbilo.

Iz Kronberga. — Po naključju sem zvedel, da je "Soča" z dne 14. jun. t. l. prinesla notico pod zaglavjem "Trpinčenje v šoli", v kateri me napada.

Ker ima zadeva vse drugo lice, kakor jo "Soča" opisuje, pojasnim slučaj.

Nekega dne pridem v popoldansko kronbersko šolo. Po molitvi pritoži se učenec F. M. iz K., da ga je součenec A. K. zabadal. Na vprašanje, je li res, odzove se za pričo poleg sedeči A. V. Zatoženca pokličem pred klopi in začnem razlagati kršč. nauk.

Po dokončani uri obdržim v šoli toznika, zatoženca in pričo, da poizvedujem bolj natanko. Doznan sem, da je A. K. v resnici trikrat zabadel F. M. v levo roko. Pripomniti je, da je dotični porednež uganjal take reči že preje in celo v cerkvi.

Roka je grešila, roka mora dostati kazen, rečem obtožencu in mu dam na odprto dlan vsake roke s kratkim črta-

lom dva rahla udarca. Priči sta F. M. in A. V. Otroci ni jokali, ni kričali, pač pa je pri odhodu iz šole preklinjevala obema součencema zagrozil s pestjo.

Dva dni po tem dogodku je omenjeni otrok, idoč od Šmarnic vrgel A. V. iz Ajs. tik Panovca s tako silo ob tla, da je prijokal domov. Bolela ga je rama in tri dni se ni mogel sam oblačiti. Priči sta V. Š. in P. M.

Danes je bil dotični otrok, o katerem "Soča" piše, vprašan in pozvan, naj se izjavi brez vsakega ozira ali sem ga trpinčil; odgovoril je: "Ne"! To izjavo pričajo vsi navzoči učenci in učenke popoldanske Ajševiške šole. To je slučaj, katerega sem pripravljen vsaki čas in pred katerokoli oblastjo kot istinitega dokazati.

Kdo pa je oni otrok, ki ga je vzela "Soča" v svoje okrilje? Prvi pretepač, preklinjevalec, lažnivec itd.

Groženj "Soče" se ne bojim, ampak opozarjam slavne oblasti naj slučaj preiskujejo, in to tudi zahtevam, da pride resnica na dan, da hodemo videli uglednega veljaka, ki trdi, da je vse res kar piše "Soča", in spoznali tistega čuvaja, ki je slišal kričanje notri v Panovec.

Kronberg, 17. junija 1902.

Anton Pahor, vikar.

Iz Brd. — Nekemu davčnemu eksekutorju se je ne dolgo od tega polomilo blizo Kojškega kolo. Na kraju nesreče bilo je mnogo otrok. Mož se ustavi in začne popravljati kolo; otroci so pa radovedno gledali.

Med popraviljem kolesa govoril je take besede, da so se otroci zgražali in jeli odstranjevati. Ker mu delo pri kolesu ni šlo hitro izpod rok, rekel je otrokom: "Pojte poklicat farja, da mi požegna kolo". Dalje rekel je: "Kaj poslušate farje, ki vas imajo za norca?" "Neverni pojdejo v nebesa, verni pa v pekel". Deklici, ki ga je opominjala, da naj ne govori tako neumno, je rekel: "Tebe bo hudoba pohrustala in z vilami obračala. Jaz pojdem v nebesa, ti pa v pekel". Vprašal jo je tudi: "Ali veruješ v božjo voljo". Z božjo voljo se je ne-prenemoma norčeval.

Že večkrat sem slišal, da neki eksekutor po hišah zaničljivo govori o veri in uči ljudi, da ni Boga in da je narava Bog. Slišal sem tudi, da mu dopade govoriti zaničljivo o duhovnih in celo zoper nje šuntati. V neki hiši je rekel: "Kaj je treba dajati vašemu duhovnu, saj sem videl, da je prejel kup denarja pri davkarji. Dotični duhoven pa niti vinarja ne dobiva pri davkarji za-se. Neki gospodinji pa je rekel: "Za farje imate denarje, za davke plačati pa ne".

V tem tonu mož neprenemoma govori. In to že dolgo časa, a nobeden se ni še dozdal oglasiti. Zadnji čas je, da se stori konec pohujšanju, ki ga daje ta človek. Zato prosim slavno c. kr. glavno davkarjo v Gorici, naj blagovoli opozoriti svojega eksekutorja, da njegovo delo je iztrjavanje davkov, ne pa sejanje neverških nauk in pohujševanje ljudi, in zabavljanje zoper vero in duhovne.

Gospodarjem in gospodinjam pa priporočam, da naj tega človeka, ko začne po svoji grdi navadi govoriti, hitro iz hiše spravijo in mu zamaše umazana usta s krepkim odgovorom. Nikar se ga ne bojte, ter povejte mu pogumno, da naj ostane pri svojem poslu. Ako ga brezobzirno zavrnete in mu pokažete vaše zaničevanje, gotovo mu bo s časoma prešlo veselje zabavljati čez vero in duhovne.

Od zdaj naprej bom prav skrbno pozvedoval, kaj ta človek po hišah govori; in to svetujem tudi drugim mero-dajnim osebam po drugih vaseh.

Dostavek uredništva. Slavni davčni urad vprašamo, jedi bode še dolgo trpel tako postopanje davčnih organov. Ako se ne motimo, je dotični eksekutor že enkrat obljubil poboljšanje, a se ni poboljšal.

Romanje na Sv. Goro. — V nedeljo je prišla na Sv. Goro procesija iz Trsta. Bilo je okoli 500 romarjev.

Srednje. — V soboto t. j. 14. t. m. padala je pri nas toča dvakrat. Škode pa vendar ni bilo posebne, razun v vasi Avsko. Po bližnjih Rutih pa so bile njive od toče bele, kakor bi jih sneg zapadel. Tudi pri nas "klembajo" na vse pretege, če se napravlja k toči. Nekateri imajo lepo navado, da molijo, ko zvonijo proti hudi uri. Ta nas obvaruje mnogokrat toče — kletev na je ne prežene!

Cesto iz Kambreškega do Srednjega so zopet "v roke vzeli". Bog daj, da bi

premagali vse ovire in sitnosti ter pri-četo delo stanovitno nadaljevali.

Katoliška zveza gospodarskih društev za furlanski del naše dežele je zborovala ob mnogoštevilni vdeležbi v Zagradu. Bog blagoslovi socialno delo za krščansko ljudstvo.

Nadučitelj Koncecija sedel je radi poneverjenja pred novomeškimi porotniki! Bil je blagajnik liberalne hranilnice v Žužemberku. Svota, za katero je hranilnica oškodovana, znaša čez 22.000 kron. Mož si je prav lepo pomagal. Vzdigoval je denar na hranilne knjižice brez vednosti strank ter podpisaval izmišljene zadolžnice, ter tako prišel do denarja. Sodni dvorga je obsodil na dve leti težke ječe. Koncecija ni bil "klerikalec".

Nič čudnega! — Socialni demokratje so v svojem glasilu javno prijeli urednika "Slov. Naroda" Malovrha radi nekega sestanka v hotelu "pri slonu" z nekim dvornim svetnikom. Po istem sestanku namreč "Slov. Narod" ni več pisal proti sladkornemu davku. Nič čudnega! Saj so tudi Wolfa pocukrali.

Vinska klauzula z Italijo bo vendarle, kakor vse kaže, slednjič le odpravljena. Če ne, je naš kmet končan.

Dva pridelka slabo! — Po Krasu je letos malo dohodka iz črešenj, ker so popokale radi deževja, malo bo tudi galete, ker ni perja, še to je bolno.

Zarod pa se je lepo popravil in obeta dobro, če bo vreme ob cvetju in ne rose. Star pregovor že pravi: "varuj se turške kose, a še bolj sv. Vida rose!"

Novo tvornico za sardine otvori ribarska zadruga v Gradežu.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro je zborovala ob obilni udeležbi 12. t. m. v Opatiji. Družbino imetje znaša 124.788 kron 91 vin. Po zborovanju je pevsko društvo "Lovor" priredilo zabaven večer.

Strankarski shod slov. kršč. socialnih delavskih stanov bode 7. in 8. septembra v Ljubljani. Odposlanci slov. kršč. socialnih društev se bodo na tem sestanku dogovorili o nadaljni organizaciji kršč. socialnih društev.

"Mi spoštujemo vero!" pravijo socialisti. Kakor se vidi pa le z besedo. Na Španskem so nekje dan Sv. R. T. celo procesijo napadli in se rinili proti duhovniku, ki je nosil Narsvetejšel! Socialisti — brezbožneži!

Začeli so odpirati oči! — Ko so oni dan pokopavali Učekarja v Trstu brez duhovna, brez križa, brez zvonjenja in brez vsega, enako živali, slišal se je med socialisti samimi glas: "To so same komedije! Mi hočemo umreti kot katoličani, ne kakor živali! Proč s socializmom!"

Lep pogreb pač! — Pri pogrebu Učekarja nesli so, namesto križa, na drugo rdečo ruto, namesto duhovnika stopal je za krsto rdeče napravljen socialist in namesto znamenja z zvonom, zatrobil je nekdo na rog, ko se je mrliča neslo iz hiše. Verskega spomina ni bilo najmanjšega. Odstranilo se je celo lumine od voza, ker na steklah bili so narisani mali križci!

Neka ženica se je prekrižala, ko je prišla kropit in kaj so ji rekli? "Via, via, zavpil je stražar, qui non si prega!" "proč, proč, tū se ne moli!"

O pač ubogo, zaslepljeno ljudstvo!

Peronospera je tū! — Le pridno na delo! Letos ji je vreme prav ugodno, ker deževno. Ne odkladajte s tem opravlom, ker vsaka zamuda je draga in pogubna.

Terana izvrstnega vdobi se še vedno po spodnjem Krasu. Kupci in krčmarji le oglašite se in postreženi boste s posebno kapljico.

Opozarjamo na oglas g. Toroša, ki prodaja dobro vino po zmernih cenah.

Našla se je v Solkanu na glavni cesti srebrna ura. Kdor jo je zgubil, naj se oglaš pri č. g. župniku v Solkanu.

Nesreča na Martiniku — kazen božja. — Mlad duhovnik iz kolegija St. Mary na otoku Trinidad piše svojim starišem v Burtsscheid: Ljubi stariši! Prvi parnik, ki odide odtod po groznih dneh v Martinique in St. Vincent, naj vam ponese vest, da še živim. Potresi niso prišli do našega otoka. Seveda še ni vsega konec, a Trinidad je precej varen pred vulkaničnimi izbruhi. V našem kolegiju v Martiniqu, je bilo 25 patrov in bratov; kolegijev ni več in sobratov menda tudi ne. Mogoče, da je kateri še živ, ki v trenutku katastrofe ni bil v

mestu. Pokončanih je tudi 60 sester. Grozna so poročila o sprijenosti prebivalcev, ki so došla k nam. Kriva je vsega francoska vlada, ki je glede vere tako vnemarna. Ste li slišali, da je na Martiniqu brezbožna svojat na veliki petek norčevaje križala prašica in zopet družega na veliko nedeljo gnala po mestu "kot ustalega od mrtvih"? Čuli smo, da so pripravljali tudi za Vnebohod nekaj enacega, pa ni bilo treba. Katera civilizirana vlada more mirno gledati, ako sprieno ljudstvo konja obhaja s hostijo! — Božji mlini meljejo počasi a sigurno.

Ljudsko štetje v Hrvatski in Slavoniji l. 1900. izkazuje te-le zanimive številke: V Hrvatski in Slavoniji je prebivalcev 2,416.304. Od teh je po veroizpovedanju 1,721.419 rimokatoličanov, 616.518 srbsko pravoslavnih, 30.082 luteranov, 13.910 kalvinov, 20.216 izraelitov ali judov in 12.871 grških unijatov. — Po jeziku in narodnosti je 2,101.580 Hrvatov in Srbov, 90.180 Madjarov, 136.121 Nemcev. Analfabetov t. j. takih ki ne znajo ne brati ne pisati je 1,094.605 t. j. 54,41 odstotkov vsega prebivalstva. Mesta štejejo prebivalstva in sicer: Zagreb 61.002, Osek 23.018, Zemun 45.517, Mitrovica 11.510, Brod 6539, Karlovec 5991, Karlovci 5639, Petrinje 5020, Požeja 4978, Belovar 8189.

Krojači in njihovi upniki. — Zaveza krojačev v Avstriji je pričela izdajati liste tistih dolžnikov, ki nič ne plačajo. Ta najnovejši list, kateremu je ime "Creditschutzliste" dobe za naročnino 2 kron na leto samo člani krojaških zadrug, zato pa dobe v tej listi zaznamovane vse tiste ljudi iz vseh avstrijskih dežel, katerim ni posebno priporočljivo dajati na upanje.

Gospodarske vesti. — Zelena krma. — Ko krmiš z zelenjavo pazi. 1. Da ne napajaš živine takoj po krmiljenju. 2. Da ne daješ koj za zeleno krmo živini suhe klaje, a tudi ne nasprotno, marveč mešaj le malo po malem. 3. Da si zeleno krmo pripraviš tako, da jo imaš pri roki in da ni treba prenehati, pa dajati suho, kar je škodljivo.

Kako krtače čistiti. — Krtač ne smemo nikdar z vodo čistiti, marveč vedno se suhimi otrobi izdrgniti. Ako pa si prisiljen rabiti vodo, vzemi vsaj mrzlo, ker gorka voda omehča ščeti. Kadar odložiš krtačo, položi jo vselej na ščeti, nikdar na hrbišče. Tako zabraniš zaprašanje.

Glavo izpirati s frišnim makovim oljem, kateremu se primeša nekoliko čebulnega soka, je zelo zdravo. Maščobne lase izpiraj z rumenjakom in slaninim žganjem.

Kaj novega po Slovenskem. — Na Kranjskem. V Ljubljani so osnovali slov. časnikarsko društvo. — Ustrelil se je v Ljubljani na grobu svoje žene tvornični ravnatelj Jož. Diewok. — Pod vlak je skočil v Ljubljani 74. letni drvar Jakob Krušič. — Novomeško sodišče je na smrt obsodilo 28. letno Heleno Rajk, ker je svojo taščo umorila. — Med 8. in 9. t. m. je padel sneg v nekaterih krajih novomeškega sodnega okraja.

Na Štajerskem. Celjska narodna društva so priredila veselico v korist "Dijaškega doma". — V isti namen prirede v avgustu konjiški Slovenci veselico. — Obesil se je v Št. Lenartu v Slov. Goricah posestnik Jurij Rojko vsled žalosti, ker mu je umrla žena. — V Mariboru se je vnel neki dekli petrolej. Vsa v plamenu je drla po ulicah. Komaj so jo vstavili ter ji pogasili ogenj. Sedaj je v bolnici.

Brezpogojno prvo mesto, bodisi kot primesi zrnati kavi, bodisi kot nadomestilo zanje gre dandanes Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi. To pa zato, ker ima poleg drugih prednosti samo ona vonj in okus zrnate kave, o čemer pričča mnogo izrecil prvih avtoritet. Slavni profesor pl. Pettenkofer se je izjavil: "Po svojem kavi podobnem okusu bistveno preseže vse druge kavine surogate". Drugi pravijo: "Jako intenzivno ima vonj in okus žgane zrnate kave. Njen vonj je posebno krepak, podoben kavi in čist. V dokazni množini ima aromatske sestavine, kakoršne ima tudi zrnata kava. Mnogoteri poizkusi so soglasno izpričali, da jo je moči označiti kot izdelek, ki se zelo bliža zrnati kavi. Po vsebini aromatskih snovi je Kathreinerjeva sladna kava v užitni vrednosti zelo podobna pravi kavi" itd., itd. Zato je umevno, da prihaja ta kava čimdalje bolj priljubljena in da jo že v obče rabijo in udomačujejo kot točno in zdravo rodbinsko kavo.

Za kratek čas.

A.: Zakaj nam „Soča“ vedno pravi „kavci“. — B.: Zato ker jo jezi, da je nje odgovorni urednik samo „kavčič“.

Odgovoril mu je. — Mestni gospodič: „No očka, pa mora vendar biti dolgočasno tukaj na deželi?“ — Kmet: „Kaj še, semkaj pride toliko smešnih mestnih gospodov, da se ti človek ne mora oddahniti od smeha“.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Santos . . .	K 190—	do 210—
„ Sandomingo „	270—	290—
„ Java	260—	280—
„ Portorico . . .	270—	290—
„ Ceylon	360—	380—
Slakdor	86:50	90—
Špeh	120—	150—
Petrolj v sodu . .	34—	—
„ zaboju	11:60	12—
Maslo surovo . . .	150—	160—
„ kuhano	200—	220—
Otrobi debele . . .	10:60	12:20
„ drobne	10—	11:20
Turšica nova . . .	12:80	14:40
„ za hrano	12:40	13—
Oves	17—	18—

Moka ogerska:

št. 0 K 33—	št. 1 K 32:40	št. 2 K 32—
„ 3 „ 31:40,	„ 4 „ 30:80,	„ 5 „ 30—
	št. 6 K 29—	

Podpisani posestnik prodaja črno in belo vino po najnižjih cenah hl od 20 K naprej. Postrežba točna ob vsakem času. Kdor želi, pripelje se mu naročeno vino tudi na dom. — K obilni naročitvi priporoča se s spoštovanjem

Josip Toroš,
Via Ponte Isonzo št. 6.

Naznanilo!
v tvornici piva
I. Gorjup v Gorici
na Tržaški cesti (Via Trieste)
e prodaja
ječmenove tropine za
živinsko krmo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je v ulici sv. Antona št. 1 pred kratkim odprl

kleparsko delavnico.

Ima zalogo pohišne in vrtno posode itd. Sprejema v to stroko spadajoče delo tudi na deželi pod jako ugodnimi pogoji. Se priporoča p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila udani

Karol Čufer,
kleparski mojster.

Naznanilo.

Podpisane večletni hotelier v Pulju, naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril svojo, po največjih zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“

na Travniku. V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gospodov ni prejel naznanila, katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprost.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomo najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinerega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za njesvojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. šte. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu pod pokroviteljstvom občine kraljevega glavnega mesta Zagreb je otvorila

Glavni zastop

za Istro, Gorico, Trst in Dalmacijo s središčem v Pulju.

Opozarjamo vsakega veljavnega hišnega gospodarja da zavaruje vse svoje zgradbe in premičnine proti požaru in strelji pri „Croatiji“ že radi načela, da denar ne gre v inozemstvo.

Zavarovalnine se sprejemajo po jako nizki ceni in za dobro jamstvo.

Išče se zastopnike za vse vasi in mesta Istre, Gorice, Trsta in Dalmacije. — Ponudbe je pošiljati na

Glavni zastop „Croatiae“ v Pulju.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4:90 K
Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona

Domača tvrdka, ustanovljena l. 1806.

Tvorniška zaloga usnja

Tvornica nadplato (večkrat odlikovana)

Glavna zaloga voščila (biksa) v korist

družbi sv. Cirila in Metoda

Izdelovalnica jermenov za stroje, bičev itd.

Prave ruske galoše

J. DRUFOVKA — GORICA,

glavna zaloga: Gosposka ulica št. 3

Podružnice:

Gorica, Raštel 3

Komen

Sežana

***** Telefon št. 62 *****

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica šte. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajce, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perilo, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.